

DOS CAPS DE GOVERN EN UN PAÍS SENSE PRESIDENT

Síria no pot acabar amb el general Aoun

Durant els últims dies, Beirut ha viscut els episodis més durs i violents des que, fa 14 anys, comença la guerra civil. El cap del govern de l'anomenat 'país cristià', general Aoun ha pogut resistir la fortíssima ofensiva de les tropes síries i dels seus aliats musulmans.

Antoni Castel

El general Michel Aoun, cap del govern de l'anomenat *país cristià* del Líban, ha resistit l'ofensiva militar de les tropes síries i dels seus aliats musulmans, especialment en el front de Suk al Gharb. Els combats de la darrera setmana van ser els més violents des que comença la guerra civil libanesa, fa 14 anys, i inclús van ultrapassar en intensitat els del tràgic setge de Beirut per part de les forces israelianes, l'estiu de 1982.

Els bombardejos van destruir una mica més un Beirut quasi en ruïnes, davant la indiferència de la comunitat internacional i la por dels habitants que no pogueren refugiar-se al sud del país o cercar refer la seva vida a Europa o als Estats Units. La brutal acció dels siris i les faccions musulmanes pròximes a Damasc, com les milícies del

Partit Socialista Progressista (PSP, drus) de Walid Jumblatt, obligaren el Papa Joan Pau II a intervenir per aturar la guerra. El Papa parlà del «genocidi» dels cristians i inclús digué que estava disposat a anar a Beirut si el seu viatge podia facilitar la fi dels combats.

Les paraules del Papa van causar un gran impacte, però no mobilitzaren una diplomàcia internacional que sembla insensible davant el conflicte libanès i les ambicions de Síria. L'únic que actuà fou el secretari general de les Nacions Unides, Javier Pérez de Cuéllar, qui convocà una reunió d'urgència del Consell de Seguretat utilitzant un dret no usat des de feia 10 anys.

La resolució, aprovada pels 15 membres del consell, demanava un alto-el-foc en els enfrontaments entre les forces del general Aoun i les milícies musulmanes ajudades per l'exèrcit siri, sense citar en cap moment Síria. D'aquesta manera s'evitaven el recels

La població civil s'ha acostumat a conviure amb la guerra.

Un nou disseny nacional per a l'URSS

Després de l'estiu, en sessió extraordinària, el Comitè Central del PCUS estudiarà una nova estructura de la federació soviètica, desnaturalitzada pel stalinisme.

Libert Ferri

L'èxode de la població s'ha incrementat davant els nous combats.

d'alguns països aliats de Damasc, com Iran, com ja succeí quan el comitè tripartit de la Lliga Àrab sobre el Líban —Aràbia Saudita, Algèria i Marroc— digueren que l'obstacle per a la normalització libanesa passava per la retirada de les tropes estrangeres: Síria i Israel.

La fràgil treva, trencada en bastants moments aquest cap de setmana, tradueix l'equilibri militar que existeix ara entre les forces del general Aoun —uns 18.000 homes ben armats per Iraq— i el contingent siri al Líban —35.000 soldats— i els seus aliats. Síria només podria liquidar el rebel general cristià si arribés a utilitzar l'aviació o armes més sofisticades, cosa que no acceptaria ni la Unió Soviètica ni Occident. Moscou veu amb disgust aquest interès del seu aliat, el president siri, Hafez del Assad, per Líban, perquè calfa inútilment una zona ja ben conflictiva en uns moments de distensió. Occident no està disposat a cedir davant les ambicions expansionistes síries, però tampoc vol enfrontar-se a Assad, que controla grups vinculats al terrorisme i al segrest de ciutadans occidentals al Líban.

La crisi, la pitjor des de 1975, la desencadenà el vencedor moral de l'enfrontament, el general Aoun, quan decretà la «guerra d'alliberament» contra Síria per restablir la sobirania del Líban, el passat mes de març. Aoun va ser nomenat cap de govern el mes de setembre de 1988 pel president Amin Gemayel, tan sols unes hores abans que expirés el termini del mandat presidencial. Com a símbol d'aquesta desesperança i de l'enfonsament de l'estat, el Líban encara no té president, però sí dos caps de govern. □

Situació excepcional», «crater explosiu», «amença seriosa a la *perestroika* i al destí del país». Frases com aquesta abunden en el preàmbul de l'informe especial sobre les nacionalitats que el Partit Comunista soviètic va publicar la setmana passada. L'informe és, de fet, una base programàtica per a solucionar els conflictes nacionals interètnics, i també per a establir la nova estructura de la federació soviètica desnaturalitzada per l'estalinisme. Tot això ho haurà de discutir i d'aprovar el ple del Comitè Central extraordinari dedicat a les nacionalitats convocat per a la tardor després d'haver estat ajornat en diverses ocasions: cada vegada que s'havia de fer esclatava un nou conflicte —Geòrgia, Uzbekistan, Abkhàzia...— que provocaven un nou «deixem-ho per a més endavant».

El programa destaca, d'entrada, que un ciutadà de república federal o autònoma és, al mateix temps, un ciutadà de la Unió Soviètica i que això vol dir drets i obligacions. Un paràgraf especialment al·lusiu a les repúbliques bàltiques, sobretot a Estònia, que va fer una llei electoral discriminatòria per a la població no autòctona i que precisament el Soviet Suprem la va impugnar el mateix dia que el Comitè Central publicava el programa de les nacionalitats.

Retornar la sobirania

L'informe admet que l'estructuració de l'URSS en 15 repúbliques federades, 20 repúbliques autònomes, 8 regions i 10 districtes, té un caire totalment unitarista, i que queda ben poc de l'esperit confederal leninista dels temps de la revolució. La proposta bàsica de competències seria la restitució de la sobirania a totes les repúbliques. L'administració federal de Moscou conservaria la Defensa, la Seguretat, la Política Exterior i el disseny de la Política Econòmica general. Precisament la concessió d'àmplies competències eco-

Gorbatxov ha promès ampliar les competències de les repúbliques.

nòmiques a les repúbliques ha estat una de les promeses més insistents del president Gorbatxov. Paradoxalment, les primeres repúbliques que se n'han beneficiat han estat les bàltiques, que seran independents en qüestions financeres a partir del gener de l'any que ve.

Aquest programa del PCUS per a les nacionalitats proposa també donar més autonomia a les repúbliques i regions autònomes, algunes d'elles —com Abkhàzia— estan supeditades a repúbliques federades —com Geòrgia—, que intenten imposar els costums, la llengüa o la religió. El cas de Nagorno-Karabakh s'analitza en un capítol a part que el qualifica de «problema molt dolorós». Es reconeix en l'informe, que el règim de Stalin va posar les bases de l'actual caos nacional i es fa una crida per a no caure en provocacions dels «elements extremistes i irresponsables».

Sota aquests qualificatius el text no distingeix, però, entre els militants nacionalistes i els que intenten aprofitar conflictes interètnics per a fer fracassar les reformes. Aquest és el cas de les màfies de les repúbliques centrasiàtiques: a hores d'ara no està clar, en moltes zones, si els membres del PCUS s'han fet mafiosos per a enriquir-se o si bé la màfia s'ha afiliat al Partit per poder-lo controlar. Aquest serà l'entrebanc més important —i probablement més sagnant— amb què toparà el procés de reestructuració de la federació soviètica. □